

PRAVIDLA JUDO

Platné od 1.1.2015

Překlad anglického originálu
„Judo refereeing rules IJF 2014-16“

Překlad

Ing.VĚRA PELANTOVÁ

PATRIK TONAR

Zpracování

Obsah

ÚVOD	3
Článek 1 - Zápasiště.....	3
Článek 2 – Vybavení.....	5
Článek 3 – Závodní úbor	7
Článek 4 – Hygiena	10
Článek 5 – Rozhodčí a oficiální činovníci	10
Článek 6 – Umístění a funkce rozhodčího v zápasišti	11
Článek 7 – Umístění a funkce pomezních rozhodčích (table referee)	12
Článek 8 – Gestikulace rozhodčích.....	12
Článek 9 – Zápasová plocha (Akce na okraji zápasové plochy).....	14
Článek 10 – Doba trvání zápasu	15
Článek 11 – Přerušování zápasu.....	15
Článek 12 – Časové znamení.....	16
Článek 13 – Časy osaekomi	16
Článek 14 – Techniky provedené současně s časovým znamením	16
Článek 15 – Zahájení zápasu	17
Článek 16 – Přejít do ne-waza	18
Článek 17 – Aplikace Mate	19
Článek 18 – Sono-mama	20
Článek 19 – Konec zápasu	21
Článek 20 – Ippon	25
Článek 21 – Waza-ari-awasete-ippón	26
Článek 22 – Bez obsazení	26
Článek 23 – Waza-ari	26
Článek 24 – Yuko	26
Článek 25 – Bez obsazení	27
Článek 26 – Osaekomi-Waza	27
Článek 27 – Zakázaná jednání a tresty	28
Článek 28 – Nenastoupení soupeře a vzdání zápasu	33
Článek 29 – Zranění, nemoc nebo nehoda	34
Článek 30 – Situace neuvedené v těchto pravidlech.....	37
Obrazová příloha	38

ÚVOD

Pravidla JUDO včetně dodatků k jednotlivým článkům jsou zpracována a uspořádána podle platných pravidel IJF (International Judo Federation).

K některým článkům pravidel jsou uvedeny dodatky VV ČSJu, které řeší výjimky při domácích soutěžích (v ČR) a upřesňují výklad.

Výklad těchto pravidel, jejich změny a doplňky provádí pouze VV ČSJu.

Tato pravidla byla schválena VV ČSJu a jsou závazná pro řízení zápasů judo v České republice s platností od 1.1.2015. Současně se ruší Pravidla judo platná od 1.1.2008.

Článek 1 - Zápasště

Zápasště měří nejméně 14m x 14m a je vytvořeno z **tatami** nebo podobného přijatelného materiálu libovolné barvy.

Zápasště se dělí na dvě plochy vzájemně odlišné barvy. Prostor uvnitř zápasště se nazývá zápasová plocha a má rozměry nejméně 8m x 8m a nejvýše 10m x 10m. Prostor vně zápasové plochy se nazývá bezpečnostní plocha, která je široká minimálně 3m.

Samolepicí pásy, modrá a bílá, asi 10cm široké a 50cm dlouhé, jsou nalepeny uvnitř zápasové plochy ve vzájemné vzdálenosti 4m. Vyznačují postavení závodníků, odkud zahajují a končí zápas. Modrá páska je po **levé** ruce rozhodčího v zápasšti a bílá po jeho **pravici**.

Zápasště musí být instalováno na pružném podkladu nebo na pódiu (viz dodatek).

Použije-li se dvě nebo více spojených zápasšť, pak jejich společná bezpečnostní plocha musí být široká nejméně 4m.

Kolem zápasště musí být volný prostor do vzdálenosti nejméně 50cm.

Poznámka

V místech, kde se pravidla judo odvolávají na modré judogi, modrý pás, modré praporky, modrou registrační tabuli atd., mohou organizátoři soutěže oběma závodníkům umožnit nosit bílé **judogi**. **Druhý** vyhlášený závodník pak bude mít současně s pásem své technické vyspělosti i červenou šerpu a v pořadí **první** vyhlášený závodník ponese šerpu bílou. Ostatní vybavení (praporky, lepicí páska, registrační tabule atd.) budou mít na místo modré barvu červenou.

Dodatek k článku 1 – Zápasště

Zápasová plocha pro Olympijské hry, mistrovství světa, kontinentální mistrovství a soutěže IJF musí mít rozměr 10m x 10m a bezpečnostní plochu minimálně 4m.

Tatami

Obecně se skládá z dílů o rozměrech 1m x 2m nebo 1m x 1m, které jsou vyrobeny z lisované slámy nebo častěji z lisované pěnové hmoty.

Díly musí být pod nohama pevné a natolik pružné, aby tlumily nárazy při pádech, a nesmí klouzat ani být příliš drsné.

Tyto díly, které tvoří povrch zápasště, musí být složeny bez mezer a upevněny tak, aby nedošlo k jejich posunutí.

Pódium

Jeho instalování je možné, musí být zhotoveno ze dřeva s dostatečnou pevností, musí však být zachována určitá pružnost. Rozměr pódia je přibližně 18m x 18m a nesmí být vyšší než 1m (zpravidla 50cm nebo méně).

V případě použití pódia se doporučuje, aby bezpečnostní plocha byla široká 4m podél celého zápasště.

Dodatek ČSJu

Pro domácí soutěže mohou být příslušnými výbory svazů judo povoleny tyto odchylky:

Soutěže řízené KSJu

- a) Pro soutěže řízené krajskými svazy a nemistrovské soutěže je povolena zápasová plocha o minimálních rozměrech 5m x 5m. Bezpečnostní plocha musí být široká nejméně 2m (i mezi spojenými zápasšti).
- b) Materiál, ze kterého je zápasová plocha sestavena, musí přesahovat nejméně 1m za (vně) zápasovou plochu. Zbytek bezpečnostního prostoru může být tvořen jiným vhodným, ale stejně vysokým materiálem.
- c) Pokud je zápasová plocha potažena plachtou musí tato plachta přesahovat zápasovou plochu nejméně 1m do bezpečnostní plochy. Zbytek bezpečnostní plochy musí být pokryt jiným vhodným, stejně silným materiálem.

Soutěže řízené ČSJu

- a) Pro mistrovské soutěže žáků a žákyň musí mít zápasová plocha rozměr minimálně 6m x 6m, bezpečnostní plocha musí být široká minimálně 2m (i mezi spojenými zápasišti).
- b) Pro věkové kategorie dorostu musí mít zápasová plocha rozměr minimálně 8m x 8m, bezpečnostní plocha musí být široká minimálně 2m a mezi dvěma zápasišti 3m.

Pro soutěže ČSJu a KSJu lze použít zápasišť s vyznačenou varovnou plochou.

Viz *Obrázová příloha* - Obrázek 3, Obrázek 4

Článek 2 – Vybavení

a) Registrační tabule

Pro každé zápasišť se instalují dvě registrační tabule, na kterých se skóre vyznačuje vodorovně. Maximální výška tabule je 90cm a šířka 2 m. Tabule se umísťují vně zápasišť tak, aby byly dobře viditelné pro rozhodčí, členy komise rozhodčích, činovníky a diváky.

Zařízení musí však být upravena tak, aby se zaznamenávaly i tresty udělené závodníkům (viz příklad v dodatku).

Používají-li se elektronické registrační tabule, musí být k dispozici jako záloha i ručně ovládané tabule (viz dodatek).

b) Měření času

K dispozici musí být stopky:

- Pro zápasový čas: 1 x
- Pro **osaekomi**: 2 x
- Záložní: 1 x

Používají-li se elektronické hodiny, musí být pro kontrolu k dispozici ručně ovládané stopky (viz dodatek).

c) Praporky pro časoměřiče

Časoměřiči musí používat následující praporky:

- Žlutý: k označení přerušení zápasu
- Zelený: k označení probíhajícího držení

Zaznamenává-li se doba zápasu a držení na elektronické registrační tabuli, není nutné používat žlutý a zelený praporek . Praporky však musí být k dispozici v záloze.

d) Časový signál

Musí být k dispozici zvonek nebo podobné slyšitelné zařízení, které oznámí rozhodčímu v zápasišti konec stanovené doby zápasu.

e) Modré a bílé judogi

Závodník musí být oblečen do modrého nebo bílého **judogi**. První vyhlášený závodník má oblečeno **bílé judogi** a druhý **modré**.

Dodatek k článku 2 – Vybavení

Pozice obsluhy registrační tabule, zapisovatelů a časomíry

Oficiální činovníci zabezpečující obsluhu registrační tabule, zápis výsledků a časomíru musí být obráceni čelem k rozhodčímu v zápasišti.

Vzdálenost diváků

Všeobecně platí, že divákům nesmí být umožněn přístup k zápasišti nebo pódiu blíže než 3m.

Časomíra a registrační tabule

Stopy musí být k dispozici osobám zodpovídajícím za udržování jejich přesnosti. Přesnost stopek se musí pravidelně kontrolovat před zahájením soutěže a pravidelně v jejím průběhu. Ukazatel skóre musí splňovat požadavky stanovené IJF a musí být neustále rozhodčím k dispozici.

Pro případ selhání elektronického zařízení se musí současně používat ručně ovládané stopky a musí být k dispozici manuální registrační tabule.

Příklad:

Grafika vzoru ruční registrační tabule

Obrázek 1 - Bílý závodník dosáhl **waza-ari** a zároveň byl trestán **shido**

Grafika vzoru elektronického ukazatele

Obrázek 2 - Bílý závodník dosáhl **waza-ari** a zároveň byl dvakrát trestán **shido**. Bílý závodník dosáhl **yuko**.

Naformátováno: Čeština

Dodatek ČSJu

Shora uvedené vybavení je povinné pro soutěže s mezinárodní účastí na území ČR. Pro ostatní soutěže až do odvolání lze použít stávající vybavení, pokud je uspořádání bodového zisku na registrátoru vyznačeno horizontálně.

Červená a bílá šerpa odpovídá rozměrům pásu označující stupeň technické vyspělosti s tím rozdílem, že je ovinutá kolem pasu závodníka pouze jedenkrát.

Článek 3 – Závodní úbor

Závodníci nosí závodní úbor (**judogi**) odpovídající těmto požadavkům:

- a) Pevné, z bavlny nebo podobného materiálu, v dobrém stavu (bez trhlin nebo poškozených míst). Tloušťka, tvrdost nebo kluzkost materiálu nesmí znemožňovat soupeři získat úchop.
- b) Bílé téměř bílé barvy pro prvního vyhlášeného závodníka a modré barvy pro druhého závodníka.
- c) Dovolena jsou tato označení:
 - 1) Na zádech kabátce národní olympijská zkratka s velikostí písmen 11cm.

Pravidla judo

- 2) Státní znak (na levé straně hrudi) maximální velikosti 100cm².
- 3) Obchodní značka výrobce může být umístěna na spodní přední části kabátce, na dolní přední části levé nohavice a na jednom konci pásu, její maximální povolená velikosti je 20cm². Namísto spodní přední části kabátce je možné obchodní značku výrobce umístit na jeden z rukávů, ale musí se nacházet uvnitř plochy 25cm x 5cm. Oficiálním sponzorům IJF je umožněno umístit logo IJF nad jejich obchodní značku (v přímém kontaktu).
- 4) Ramenní označení (od límce přes rameno na rukáv na obou stranách kabátce), maximální délka je 25cm a šířka 5 cm. Na obou stranách musí být stejná reklama nebo stejné národní barvy.
- 5) Na každém rukávu může být rozdílná reklama o velikosti 10cm x 10cm. Těchto 100cm² reklamní plochy musí být umístěno pod páskovým ramením označením 25cm x 5cm a současně v přímém kontaktu s ním.
- 6) Označení umístění (1., 2., 3.) na Olympijských hrách nebo mistrovství světa může být umístěno na ploše 6cm x 10cm ve spodu na přední levé straně kabátce.
- 7) Jméno závodníka může být uvedeno na pásu, jednotně na přední části spodního okraje judogi a na přední části horního konce kalhot; max. rozměr jména je 3x 10cm. Nad národní olympijskou zkratkou může být umístěno také plné nebo zkrácené jméno závodníka (tištěné nebo vyšité). V žádném případě však nesmí být umístěno tak, aby soupeři zabraňovalo v úchopu zadní části kabátce. Rozměry písmen jsou maximálně 7cm na výšku a délka jména je maximálně 30cm. Tato obdélníková plocha o rozměrech 7cm x 30cm musí být umístěna 3cm pod límcem kabátce a 4cm nad olympijskou značkou.

Poznámka

Na turnajích IJF a OH jsou jména umístěna na nášivkách o velikosti 30cm x 40cm.

- d) Kabátec je tak dlouhý, aby kryl stehna a dolní okraj dosahoval minimálně k pěstím připažených rukou. Kabátec judogi má být oblečen tak, že jeho levý límec překrývá pravý a musí být tak široký, aby ve výši dolního okraje hrudního koše bylo překrytí klop minimálně 20cm. Zároveň se límce kabátce nesmí překrývat dále než 10cm od vrcholku hrudní kosti.

Rukávy musí zakrývat celé paže až k zápěstí. Mezi rukávem a paží (včetně bandáží) musí být po celé délce rukávů mezera 10cm - 15cm. Tloušťka klop a límce nesmí být větší než 1cm a jejich šířka nesmí překročit 5cm.

- e) Kalhoty nesmí mít s výjimkou ustanovení c-3) a c-7) žádná další označení a musí být tak dlouhé, aby kryly celé nohy a dosahovaly max. ke kotníku, minimálně 5cm nad něj. Mezi nohavicí a nohou (včetně bandáží) musí být po celé délce nohavice mezera 10cm až 15cm.

Pravidla judo

- f) Kolem boků se přes kabátce uvazuje pevný pás šířky 4cm - 5cm, jehož barva odpovídá stupni technické zdatnosti. Pás se váže do čtvercového uzlu dostatečně pevně, aby zabraňoval uvolňování kabátce. Pás musí být dostatečně dlouhý, aby po jeho ovinutí 2x zbyly za uzlem ještě po obou stranách 20cm - 30cm dlouhé konce.
- g) Závodnice nosí pod kabátcem:
- 1) čistě bílé nebo téměř bílé tričko bez jakéhokoliv označení (potisku) z pevnějšího materiálu a s krátkými rukávy, dostatečně dlouhé, aby se dalo zastrčit do kalhot nebo
 - 2) bílý nebo téměř bílý leotard s krátkými rukávy.

Dodatek k článku 3 – Závodní úbor

Jestliže **judogi** závodníka neodpovídá tomuto článku, nařídí rozhodčí závodníkovi vyměnit v nejkratší možné době za takové, které článku odpovídá.

Trenér může závodníkovi přinést náhradní **judogi**, které položí k židli na okraji zápasové plochy.

Rozhodčí se může přesvědčit o tom, že rukávy mají požadovanou délku a šířku tak, že při kontrole nařídí závodníkovi předpažit natažené ruce ve výši ramen, případně ohnout paže v loktech do pravého úhlu.

Gramáž kabátce musí být v rozsahu 700 g/m² až 1000 g/m². Materiál musí mít dostatečnou pevnost a nesmí být záměrně použito slabšího materiálu.

Oficiální barva pro modré **judogi** odpovídá standardu „pantone“ v rozmezí od č. 18-4051 do 18-4039, případně v rozmezí od č. 285 do 286.

Dodatek ČSJu

K bodu c-1)

Na místo olympijské zkratky na zádech kabátce může být umístěna reklama sponzora o rozměrech maximálně 30cm x 30cm.

K bodu c-2)

Na místo státního znaku na levé straně hrudi kabátce může být znak klubu (oddílu, TJ) maximálně o velikosti 100cm².

Pro dlouhodobé soutěže upravuje barvu kimon a umístění reklam na judogi rozpis dlouhodobých soutěží vydávaný STK ČSJu.

Viz *Obrazová příloha* s. 40

Článek 4 – Hygiena

- a) Závodní úbor musí být čistý, suchý a bez zápachu.
- b) Nehty na rukou i nohou musí mít závodník krátce ostříhané.
- c) Osobní tělesná hygiena startujících musí být na dostatečné úrovni.
- d) Dlouhé vlasy musí být uvázané tak, aby jimi nebyl soupeř obtěžován. **Vlasy musí být** svázané gumičkou, která nesmí být tvořena z tvrdých či kovových částí. **Není povolena** pokrývka hlavy s výjimkou lékařských aplikací.

Dodatek k článku 4 – Hygiena

Závodníkovi, který nesplňuje podmínky čl. 3 a 4. pravidel, není povolen start a jeho soupeř vyhrává zápas **fusen-gachi**, pokud zápas nebyl ještě zahájen. Byl-li již zápas zahájen, soupeř vyhrává **kiken-gachi** v souladu s pravidlem "rozhodnutí většiny" (viz článek č. 28).

Článek 5 – Rozhodčí a oficiální činovníci

Obecně je zápas řízen třemi rozhodčími odlišné národností ve vztahu k zápasícím závodníkům.

Jeden rozhodčí v zápasišti je za pomoci radiokomunikačního zařízení ve spojení se dvěma **pomezními** rozhodčími u stolu, kteří zajišťují obsluhu CARE systému pod dohledem instruktorů soutěže. Systém rotace rozhodčích musí zajistit jejich neutralitu.

Komentář [KT1]: aby byl definován pojem "pomezni" rozhodčí, na který se další text odvolává

Rozhodčím asistují činovníci obsluhující registrační tabuli a časoměřiči.

Rozhodčí musí být oděni v souladu s pravidly IJF.

Instruktoři soutěže, kteří případně mohou zasáhnout do probíhajícího zápasu, mají k dispozici vlastní stanoviště s CARE systémem, které musí být napojeno na rozhodčí pomocí komunikačního zařízení. Jejich působení je popsáno v Článku 19.

Dodatek k článku 5 – Rozhodčí a oficiální činovníci

Organizační výbor musí před jejich nominací zajistit jejich úplné vyškolení. Přítomní musí být nejméně dva časoměřiči, jeden zaznamenává skutečný čas zápasu a druhý dobu držení **osaekomi**. Pokud je to možné, má být přítomná třetí osoba, která kontroluje oba časoměřiče, aby se předešlo chybám vzniklým z opomenutí nebo omylu.

Hlavní časoměřič měřící skutečný čas zápasu spustí stopky, jakmile uslyší povel **hajime** nebo **yoshi** a zastaví je při povelu **mate** nebo **sono-mama**.

Časoměřič pro držení spustí stopky, jakmile uslyší povel **osaekomi** a zastaví je při povelu

sono-mama a opět je spustí na povel **yoshi**. Uslyší-li povel **toketa** (držení přerušeno) nebo **mate**, zastaví stopky a nahlásí rozhodčímu počet naměřených sekund platného držení. Konec **osaekomi** oznámí stanoveným zvukovým signálem, trvalo-li držení 20 sekund, nebo 15 sekund, získal-li před tím držící závodník **waza-ari**.

Vyhlásí-li rozhodčí v zápasišti příslušným gestem držení zvoláním **osaekomi** nebo **yoshi**, pak časoměřič pro držení spustí stopky a současně zvedne zelený praporek. Vyhlásí-li rozhodčí **toketa**, **mate** nebo **sono-mama** a nebo vyprší-li čas pro **osaekomi**, pak časoměřič zastaví stopky a současně položí zelený praporek.

Časoměřič měřící skutečnou celkovou dobu zápasu zastaví stopky a zvedne žlutý praporek, kdykoli rozhodčí v zápasišti příslušným gestem vyhlásí **mate** nebo **sono-mama**. Po zvolání **hajime** nebo **yoshi** časoměřič stopky opětně spustí a žlutý praporek položí.

Uplynutí stanovené doby zápasu oznámí časoměřič rozhodčímu jasně slyšitelným signálem (viz články č. 10, 11 a 12 soutěžních pravidel).

Obsluha registrační tabule musí znát výroky a gestikulaci rozhodčích, aby mohla správně označit výsledky zápasu.

Mimo výše uvedené osoby má být přítomen zapisovatel, který eviduje celý průběh zápasu.

Při použití elektronických systémů je postup stejný, avšak současně s elektronickým měřením času musí být prováděno i manuální měření pomocí stopek. K dispozici musí být i rezervní manuální ukazatel skóre.

Dodatek ČSJu

Naformátováno: Čeština

Rozhodčí a oficiální činovníky na domácích soutěžích v ČR řeší i Soutěžní řád judo v člancích č. 11 a 12.

Článek 6 – Umístění a funkce rozhodčího v zápasišti

Rozhodčí v zápasišti stojí zpravidla uvnitř zápasové plochy, řídí zápas a vyhlašuje rozhodnutí. Zajišťuje, aby byla jeho rozhodnutí správně zaznamenávána na registrační tabuli.

Dodatek k článku 6 – Umístění a funkce rozhodčího v zápasišti

Rozhodčí v zápasišti musí zajistit, aby bylo před zahájením zápasu vše v pořádku (např. zápasišť a jeho vybavení, závodní úbor, hygiena závodníků, činovníci soutěže atd.)

Závodník v bílém kimonu nastupuje po pravici rozhodčího v zápasišti, naopak závodník v modrém kimonu nastupuje po jeho levici.

V případech, kdy se oba závodníci nacházejí v **ne-waza** a hlavami jsou otočení směrem ze zápasové plochy, může rozhodčí akci sledovat z bezpečnostní plochy.

Před zahájením zápasu se rozhodčí v zápasišti a pomezní rozhodčí seznámí se zvukem zvonku nebo jiného zvukového signálu, který oznamuje konec zápasu na jejich **tatami**. Současně se seznámí se stanovištěm lékaře nebo zdravotníka. Při kontrole zápasišť rozhodčí kontrolují, **zda-li** je čisté a v dobrém stavu, **zda-li** mezi díly nejsou mezery a **zda-li** závodníci splňují požadavky Článku 3 a 4 soutěžních pravidel.

Rozhodčí musí zajistit, aby nikdo z diváků, trenérů nebo fotografů nebyl na místě, kde by mohl ohrozit nebo zapříčinit zranění závodníků.

Rozhodčí by měl opustit zápasišť v případě jakéhokoliv delšího přerušení programu zápasů.

Článek 7 – Umístění a funkce **pomezních rozhodčích (table referee)**

Pomezní rozhodčí sedí u stolku na okraji žíněnky a spolupracují s rozhodčím v zápasišti za pomoci komunikačního zařízení v návaznosti s pravidlem o „rozhodnutí většiny“. K dispozici mají CARE system.

Zpozoruje-li pomezní rozhodčí nesprávný údaj na registrační tabuli, upozorní na tuto chybu rozhodčího v zápasišti.

Pomezní rozhodčí nesmí předbíhat rozhodčího v zápasišti v oceňování akcí.

Pomezní rozhodčí by měl opustit prostor zápasišť v případě jakéhokoliv delšího přerušení programu zápasů (např. oficiální prezentace, delší přestávka mezi zápasy nebo zpoždění programu)

Pokud závodník potřebuje přechodně opustit zápasovou plochu v průběhu trvání zápasu z důvodů, které uzná rozhodčí v zápasišti za opodstatněné, musí jeden z pomezních rozhodčích závodníka doprovázet a dbát, aby nebyla porušena pravidla. Povolení k opuštění zápasové plochy se dává pouze v mimořádných případech (např. při výměně judogi, které není v souladu s pravidly).

V případě že pomezní rozhodčí není stejného pohlaví jako zmíněný závodník, pak hlavní rozhodčí určí činovníka stejného pohlaví, který pomezního rozhodčího nahradí a závodníka doprovodí.

Článek 8 – Gestikulace rozhodčích

Rozhodčí v zápasišti

Pro níže uvedená rozhodnutí používá rozhodčí v zápasišti této gestikulace:

- 1) **Ippon** - vzpaží nad hlavou dlaní vpřed.
- 2) **Waza-ari** - upaží do výše ramen dlaní dolů.

Komentář [KT2]: <http://pravo.pisne.cz/2013/04/zdali-%C3%97-zda-li/>: **Zdali** je normální slovo, stejně jako jeho synonyma *zda*, *pokud* nebo *jestli*. Napsat proto *zda-li* s pomlčkou je hrubá chyba.

Komentář [KT3]: <http://pravo.pisne.cz/2013/04/zdali-%C3%97-zda-li/>: **Zdali** je normální slovo, stejně jako jeho synonyma *zda*, *pokud* nebo *jestli*. Napsat proto *zda-li* s pomlčkou je hrubá chyba.

Naformátováno: není zvýrazněné

Komentář [KT4]: <http://pravo.pisne.cz/2013/04/zdali-%C3%97-zda-li/>: **Zdali** je normální slovo, stejně jako jeho synonyma *zda*, *pokud* nebo *jestli*. Napsat proto *zda-li* s pomlčkou je hrubá chyba.

- 3) **Waza-ari-awasete-ippou** - nejdříve gestikuluje waza-ari a pak ippon.
- 4) **Yuko** - upaží poníž dlaní dolů asi 45° od těla.
- 5) **Osaekomi** - předpaží šikmo dolů směrem k závodníkům, obrácený směrem k nim a mírně se předkloní.
- 6) **Toketa** - předpaží šikmo poníž malíkovou hranou dolů a několikrát paží zamává zprava doleva, při gestikulaci se předklání směrem k závodníkům.
- 7) **Hikiwake** - ze vzpažení (malíkem vpřed) předpaží šikmo dolů ke středu zápasíště a chvíli ponechá paži v této poloze.
- 8) **Mate** - předpaží, dlaní vpřed, prsty vzhůru směrem k časoměřiči.
- 9) **Sono-mama** - předkloní se, dlaněmi se dotkne obou závodníků a přitlačí je směrem k zápasíšti.
- 10) **Yoshi** - dlaněmi se dotkne obou závodníků a přitlačí.
- 11) **Zrušení vyhlášeného ohodnocení** - opakuje původní gestikulaci pro ocenění a současně druhou paží ve vzpažení malíkem vpřed zamává dvakrát nebo třikrát zprava doleva.
- 12) **Vyhlášení vítěze zápasu** - zvedne paži s otevřenou dlaní směrem k vítězi.
- 13) **Vyzvání závodníka k úpravě judogi** - zkříží levou paži přes pravou, dlaněmi k tělu ve výši opasku.
- 14) **Přivolání lékaře** – nejprve vztáhne paži směrem ke stanovišti lékaře, dlaní vzhůru a poté ji plynule vztáhne směrem ke zraněnému závodníkovi.
- 15) **Udělení trestu (shido, hansoku-make)** - ukazovákem ukáže na trestaného závodníka, ostatní prsty jsou sevřeny v pěst.
- 16) **Neaktivita** - předpaží obě ruce pokrčené v předloktí a ve vodorovné poloze provedou rotaci směrem dopředu, poté ukáže ukazovákem na trestaného závodníka, ostatní prsty jsou sevřeny v pěst.
- 17) **Předstíraný útok (false attack)** - předpaží oběma rukama se sevřenými pěstmi a pak naznačí pohyb stažení dolů.

Dodatek k článku 8 – Gestikulace rozhodčích

Není-li jasné, kterému závodníkovi bylo ohodnocení nebo trest určen, musí rozhodčí v zápasíšti po gestikulaci ukázat na modré nebo bílé označení na zápasové ploše (postavení závodníka při zahájení zápasu).

Při očekávaném delším přerušení zápasu dovolí rozhodčí závodníkovi nebo závodníkům sedět se zkříženýma nohama tím, že ukáže otevřenou rukou s dlaní směřující nahoru na místo jejich výchozího postavení.

Gestikulace paží pro **yuko** a **waza-ari** začíná směrem od ramene přes hrud' ke konečné poloze.

Gestikulace rozhodčího v zápasíšti pro **yuko** a **waza-ari** musí být navíc doprovázena

takovým pohybem, aby jeho hodnocení bylo zřetelně viditelné i pomezním rozhodčím. Při tomto obratu však rozhodčí musí závodníky stále sledovat.

Gesto **hikiwake** se používá v souladu s odst. 7 tohoto článku pouze při soutěži družstev.

Při trestání obou závodníků musí rozhodčí v zápasišti použít správné gesto pro každého závodníka zvlášť a při následném vyslovení příslušného trestu na něj ukázat. Při gestikulaci ukazuje levým ukazovákem na závodníka po levici a pravým ukazovákem v případě závodníka po pravici.

Gestikulace pro opravu musí co nejdříve následovat po gestikulaci rušící dříve vyhlášené ohodnocení.

Při rušení dříve vyhlášeného ohodnocení se nic nevyhlašuje.

Při vyhlášení vítěze zápasu se rozhodčí vrátí do původního postavení jako při zahájení zápasu, provede krok vpřed, ukáže na vítěze a pak se opět vrátí krok zpět.

Gestikulace má být ponechána po dobu 3 až 5 sekund.

Ukázka gest viz *Obrazová příloha* s. 45 – 50.

Článek 9 – Zápasová plocha **(Akce na okraji zápasové plochy)**

Zápas musí být vybojován uvnitř zápasové plochy. Zásada pro ohodnocení akce na okraji zápasové plochy směřující mimo zápasovou plochu je, že oba závodníci musí být při započetí akce uvnitř zápasové plochy nebo alespoň **tori** je v kontaktu se zápasovou plochou. Jakákoliv technika započatá v případě, že jsou oba závodníci mimo zápasovou plochu, není uznávána.

Všechny akce jsou platné a mohou pokračovat, pokud se alespoň jeden ze závodníků dotýká zápasové plochy.

Výjimky

- a) Je-li při zahájení porazu alespoň jeden závodník uvnitř zápasové plochy, ale během provádění techniky se **uke** nebo **tori** pohybují mimo zápasovou plochu, je technika uznána za platnou v případě, pokračuje-li bez přerušení.

Obdobně okamžité provedení **kontra techniky**, kdy **uke** stojící mimo zápasovou plochu přebírá aktivitu, je akce platná tehdy, pokud byla provedena bez přerušení.

- b) V **ne-waza** je akce platná a může pokračovat tak dlouho, pokud bylo držení nasazeno uvnitř zápasové plochy.
- c) Techniky **osaekomi**, **shime-waza** anebo **kansetsu-waza** aplikované již mimo zápasovou plochu pouze jsou platné v případě, že následují-li okamžitě po dokončení hodu mimo

zápasovou plochu. V případě kdy **uke** převezme iniciativu v jedné ze zmíněných technik bez zjevného přerušení, jsou tyto techniky uznávány za platné.

Techniky **shime-waza** a **kansetsu-waza** **započaté** uvnitř zápasové plochy mohou být ponechány bez přerušení i v případě přesunu závodníků mimo zápasovou plochu pouze za předpokladu viditelné účinnosti.

Dodatek k článku 9 – Zápasová plocha

Započal-li zápas, smějí závodníci opustit zápasovou plochu pouze se svolením rozhodčího v zápasišti. Toto svolení dává rozhodčí pouze ve zcela výjimečných případech, např. při výměně **judogi**, které neodpovídá ustanovení čl. 3 nebo je poškozeno či znečištěno.

Článek 10 – Doba trvání zápasu

Pro mistrovství světa a Olympijské hry je doba trvání zápasu následující:

- Muži: 5 minut čistého času zápasu
- Ženy 4 minuty čistého času zápasu
- Junioři a juniorky: 4 minuty čistého času zápasu
- Dorostenci a dorostenky: 4 minuty čistého času zápasu

Mezi zápasy má každý závodník právo na 10 minut odpočinku.

Dodatek k článku 10 – Doba trvání zápasu

Doba trvání zápasů a jejich pořadí musí být stanoveny přesně podle rozpisu soutěže.

Rozhodčímu musí být doba zápasu známa dříve než vstoupí na zápasišť.

Minimální věk pro účast na oficiálních soutěžích pořádaných IJF je 15 let

Dodatek ČSJu

Dobu trvání zápasu na domácích soutěžích v ČR řeší Soutěžní řád judo Článek 14.

Naformátováno: Čeština

Naformátováno: Čeština

Naformátováno: Čeština

Naformátováno: Čeština

Článek 11 – Přerušení zápasu

Doba, která uplyne mezi zvoláním rozhodčího v zápasišti **mate** a **hajime** a mezi **sono-mama** a **yoshi**, se nepočítá do zápasového času.

Článek 12 – Časové znamení

Uplynutí času určeného pro dobu trvání zápasu se rozhodčímu oznamuje zvonkem nebo podobným zvukovým signálem.

Dodatek k článku 12 – Časové znamení

Používá-li se více zápasových ploch současně, je nutno používat rozdílná zvuková znamení.

Časové znamení musí být dostatečně hlasité, aby bylo slyšitelné i při hluku způsobovaném diváky.

Článek 13 – Časy **osaekomi**

- **Ippon** celkem 20 sekund
- **Waza-ari** 15 a více, ale méně než 20 sekund
- **Yuko** 10 a více, ale méně než 15 sekund

Čas **osaekomi** kratší než 10 sekund se hodnotí stejně jako útok.

Je-li vyhlášeno **osaekomi** současně s časovým znamením nebo neumožňuje-li zbývající čas úplné dokončení **osaekomi**, prodlužuje se příslušný zápasový čas až do dosažení ohodnocení **ippon** (nebo rovnocenného ocenění) nebo do okamžiku, kdy rozhodčí v zápasišti zvolá **toketa** nebo **mate**.

Během toho času závodník, který je v držení (**uke**) může zahájit protiútok aplikováním **shime-waza** anebo **kansetsu-waza**. V případě vzdání nebo **neschopnosti pokračovat** závodníka, který nasadil držení (**tori**), držení závodník (**uke**) vyhrává **zápas**.

Článek 14 – Techniky provedené současně s časovým znamením

Každý okamžitý výsledek techniky zahájené současně s časovým znamením je platný.

Pokud byla technika porazu nasazena současně s časovým znamením a rozhodčí je názoru, že chvat nemá okamžitě účinný výsledek, zvolá **sore-made**.

Jakákoliv technika **zahájená** po časovém signálu označujícím konec zápasu nemůže být považována za platnou, i když rozhodčí nestihl zvolat **sore-made**.

Komentář [KT5]: dlouhé "á"

Bylo-li současně s časovým znamením vyhlášeno **osaekomi**, prodlužuje se zápas až do dosažení ohodnocení **ippon** nebo do okamžiku, kdy rozhodčí v zápasišti zvolá **toketa**

nebo **mate** (viz článek 13).

Článek 15 – **Zahájení** zápasu

Rozhodčí v zápasišti a pomezní rozhodčí jsou na svých místech dříve, před zahájením zápasu, než na zápasišť vstoupí závodníci.

Při soutěži jednotlivců rozhodčí v zápasišti stojí na zápasové ploše uprostřed asi 2m před spojnicí míst, kde stojí oba závodníci, je obrácen čelem k registrační tabuli. Dva **postranní pomezní** rozhodčí jsou usazeni u jejich stolku.

Komentář [KT6]: viz čl.5 druhý odstavec

Závodníci se smí uklonit při vstupu nebo odchodu ze zápasové plochy, ačkoliv to není povinné.

V případě soutěže družstev je nutné, aby byla dodržena procedura zdravení následovně:

- a) Rozhodčí v zápasové ploše zaujme pozici stejnou jako v případě soutěže jednotlivců. Na jeho povel nastoupí družstva tváří v tvář k okraji zápasišť v sestupném pořadí tak, že nejtěžší váhy jsou nejbližší k rozhodčímu.
- b) Po výzvě rozhodčího se družstva ukloní a vstoupí do zápasišť na startovní pozici naznačenou na zíněnce.
- c) Následně rozhodčí gestem s nataženými pažemi před sebou a otevřenými dlaněmi vyzve družstva k otočení směrem k **joseki**. Zvoláním **rei** se závodníci obou družstev zároveň pokloní. Rozhodčí se neklaní.
- d) Poté rozhodčí vyzve závodníky gestem s ohnutými pažemi do pravého úhlu a otevřenými dlaněmi směřujícími k sobě k návratu do pozice tváří v tvář a vyzve závodníky k úklonu zvoláním **rei**.
- e) Po skončení ceremoniálu zdravení závodníci obou družstev opouští zápasišť na okraj zápasové plochy stejnou cestou, kterou vešli. V každém následném zápasu utkání družstev se postupuje dle procedury klanění stejně jako v případě soutěže jednotlivců.
- f) Po ukončení posledního zápasu utkání rozhodčí vyzve družstva k opětovnému vstupu do zápasišť způsobem popsáným v a), b) a oznámí vítěze utkání. Postup zdravení Joseki je v obráceném pořadí než před začátkem utkání.

Po vstupu na tatami by měli oba závodníci dojít k zápasové ploše zároveň.

Potřesení rukou není před zahájením zápasu dovoleno.

Komentář [KT7]: co dělat, když si potřesou? Stejně asi nic ...

Všechny úklony v postoji závodníci provádí pod úhlem 30 stupňů měřeno od úrovně pasu.

Je považováno za velmi důležité, aby byl úklon proveden zcela správně dle předepsaných

Pravidla judo

pravidel. Jakmile se závodníci postaví tvář v tvář na svá místa určená pro zahájení zápasu, musí se oficiálně pozdravit úklonem. Rozhodčí v zápasišti důsledně dohlíží na způsob provedení úklonu. Tuto proceduru zdravení závodníci provedou i na konci zápasu. Jestliže se závodníci neukloní předepsaným způsobem, rozhodčí v zápasišti je k tomu vyzve.

Zápas začíná vždy v postoji na povel rozhodčího zvoláním **hajime**.

Delegovaný **doktor-lékař** může požádat rozhodčího o zastavení zápasu v určených případech a s příslušnými následky předepsané v Článku 29.

Komentář [KT8]: doktor je i právník nebo RSDr. ...

Trenéři musí respektovat pravidlo IJF o chování trenérů na soutěžích.

Trenéři musí zaujmout pro ně vyhrazenou pozici ještě před zahájením zápasu.

- Trenéři nemají dovoleno **dorozumívat se se závodníkem** v průběhu boje
- Pouze v čase **mimo zápas-přerušení zápasu** (mezi **mate** a **hajime**) mají povoleno se s závodníkem **dorozumívat**
- Po **ukončení přestávky-opětovné zahájení zápasu** (zvolání **hajime**) trenéři opět musí zůstat potichu bez **gestikulace**
- Trenér porušující tyto pravidla bude napoprvé napomenut
- V případě neuposlechnutí výzvy bude podruhé napomenut a zároveň je vykázán ze stanoviště trenérů a nesmí být nahrazen v průběhu tohoto zápasu
- Pokud trenér bude pokračovat v jeho nevhodném chování i mimo oblast žíněnky bude potrestán. Sankce mohou obsahovat zrušení akreditace

Komentář [KT9]: slovo "dorozumívat se" chápu jako oboustrannou komunikaci, tedy by mohl mluvit i závodník!!! Doporučuji nahradit třeba formulací "koučovat závodníka"

Komentář [KT10]: slovo "dorozumívat se" chápu jako oboustrannou komunikaci, tedy by mohl mluvit i závodník!!! Doporučuji nahradit třeba formulací "koučovat závodníka"

Komentář [KT11]: co mezi sonomama-joši – viz čl.11

Komentář [KT12]: viz terminologie čl.11

Komentář [KT13]: viz terminologie čl.17

Komentář [KT14]: asi je vhodnější jednotné číslo

Zápas mohou přerušit **instruktoři soutěže. (refereeing commision)**

Instruktor soutěže přeruší zápas pouze v případě, že dojde k chybě, kterou je nutné bezprostředně odstranit.

Tento zásah a jakékoliv změny rozhodnutí rozhodčího budou provedeny pouze v případě výjimečných situací. Instruktor soutěže tak zasáhne pouze v případech, kdy uzná, že je to nezbytné

Není stanoven konkrétní postup pro trenéry, ale může jim být umožněno se následně podívat u stanoviště instruktora na důvod změny rozhodnutí.

Článek 16 – Přejít do ne-waza

Závodníci mohou přejít do **ne-waza** v následujících případech. Není-li však technika prováděna plynule, nařídí rozhodčí oběma závodníkům zaujmout místo v postoji:

- a) Dosáhne-li závodník určitého výsledku provedením porazu, přejde bez přerušení do **ne-waza** a útočí.
- b) Upadne-li jeden ze závodníků při neúspěšném pokusu o provedení porazu, může soupeř využít ztrátu jeho rovnováhy a následovat ho na zem.
- c) Dosáhne-li závodník určitého úspěchu pomocí techniky **shime-waza** nebo **kansetsu-waza** provedené v postoji a následně plynule a bez přerušení přechází do **ne-waza**.
- d) Donutí-li závodník svého soupeře k boji v **ne-waza** mimořádně obratným pohybem, který však jako poraz nemůže být ohodnocen.
- e) V ostatních případech nezahrnutých v předchozích bodech tohoto článku, kdy závodník padá nebo může upadnout a jeho soupeř využije jeho pozici k přechodu do **ne-waza**.

Dodatek k článku 16 – Přejchod do ne-waza

Jestliže závodník stáhne soupeře do **ne-waza** v rozporu s článkem 16 a jeho soupeř toho nevyužije k pokračování v **ne-waza**, zvolá rozhodčí **mate**, zastaví zápas a udělí trest **shido** závodníku, který porušil Článek 27, bod 8, viz i dodatek k Článku 27.

Jestliže závodník stáhne soupeře do **ne-waza** v rozporu s Článkem 16 a jeho soupeř toho využije k pokračování v **ne-waza**, zápas může pokračovat, ale rozhodčí udělí trest **shido** závodníku, který porušil Článek 27, odst.8) , viz i dodatek k Článku 27.

Článek 17 – Aplikace Mate

V následujících případech rozhodčí v zápasišti dočasně přeruší zápas zvoláním **mate**, **závodníci se následně** musí urychleně vrátit do úvodní pozice definované v Článku 1, a opět jej rozhodčí zahájí zvoláním **hajime**.

Výjimku tvoří případ udělení **shido** bez nutnosti navrácení závodníků do jejich úvodních pozic. Rozhodčí takto může učinit v případech, kdy se nejedná o trest za opuštění zápasišť.

Rozhodčí musí i po zvolání **mate** dál sledovat závodníky pro případ, že by vyhlášené přerušení neslyšeli a pokračovali v zápase.

- a) Opustí-li jeden nebo oba závodníci zápasovou plochu (viz výjimky v článku 9).
- b) Jedná-li jeden nebo oba závodníci zakázaným způsobem.
- c) Onemocní-li nebo je-li zraněn jeden nebo oba závodníci.
- d) Je-li nutné, aby si jeden nebo oba závodníci upravili závodní úbor **judogi**.
- e) Nepokračuje-li zápas v **ne-waza** plynule a **evidentně pokračuje technika**
- f) Jestliže se jeden závodník dostává z **ne-waza** zpět do postoje a přitom zvedá soupeře na zádech a přitom se nedotýká rukama **tatami**. Z toho je zřejmé, že jeho soupeř nad ním ztratil kontrolu.

Komentář [KT15]: zápas NEpokračuje a technika ANO: co je to za situací? Obojí se vzájemně vylučuje

Pravidla judo

- g) Je-li závodník v postoji nebo se do postoje z **ne-waza** dostává a přitom zřetelně zvedá soupeře na svých zádech, který má obtočenou nohu (nohy) kolem libovolné části těla vstávajícího závodníka a přitom se již nedotýká **tatami**.
- h) Jestliže závodník v postoji provádí nebo se snaží provést techniku **kansetsu-waza** nebo **shime-waza** a účinek není ihned zřejmý.
- i) Pokud jeden ze závodníků začne s přípravou **zápasových zápasnických**, anebo wrestlingových (nikoliv Judo) technik, rozhodčí musí okamžitě zvolat **mate** a zabránit v provedení dané akce.
- j) Ve všech ostatních případech, kdy to rozhodčí považuje za nezbytné

Komentář [KT16]: Judo má spoustu "zápasových" technik, ale zakázané jsou zápasnické

Dodatek k článku 17 – Aplikace Mate

Rozhodčí v zápasišti by neměl zvolat **mate** pro zastavení závodníka (závodníků) směřujícího (směřujících) mimo zápasovou plochu, když nepovažuje situaci za nebezpečnou.

Rozhodčí nesmí zvolat **mate**, jestliže závodník zjevně potřebuje nebo žádá o odpočinek po tom, kdy se osvobodil z **osaekomi**, **shime-waza** nebo **kansetsu-waza**.

Zvolá-li rozhodčí v zápasišti v průběhu **ne-waza** omylem **mate** a závodníci změní z tohoto důvodu vzájemnou polohu, může rozhodčí v zápasišti společně s pomezními rozhodčími v souladu s pravidlem o „rozhodnutí většiny“ vrátit závodníky co nejpřesněji do původní polohy a nechat je pokračovat v zápasu, napraví-li se tím rozhodnutí poškozující některého ze závodníků. Toto pravidlo nelze použít při **shime-waza** nebo **kansetsu-waza**.

Článek 18 – Sono-mama

Chce-li rozhodčí krátkodobě přerušit zápas, aby například jednoho nebo oba závodníky oslovil, aniž by tím způsobil změnu jejich postavení, případně aby vyslovil trest, aniž by nepotrestaný závodník ztratil své výhodné postavení, zvolá **sono-mama**.

Sono-mama lze použít pouze při **ne-waza**.

Zápas pokračuje zvoláním **yoshi**.

Dodatek k článku 18 – Sono-mama

Kdykoliv zvolá rozhodčí **sono-mama**, musí dbát, aby u žádného závodníka nedošlo ke změně polohy nebo úchopu.

V případě trestání závodníka v jeho nevýhodné pozici není nutné použití **sono-mama** a trest je udělen přímo.

Jeví-li v **ne-waza** některý ze závodníků známky zranění, rozhodčí může závodníky od sebe oddělit a změnit jejich původní polohu i po zvolání **sono-mama**. Poté vrátí závodníky do původní polohy, ve které se nacházeli před zvoláním **sono-mama** a následně zvolá **yoshi**.

Článek 19 – Konec zápasu

Rozhodčí vyhlásí sore-made a oznámí tak konec zápasu v souladu s případy uvedenými v tomto článku. Po zvolání **sore-made** musí rozhodčí v zápasišti i nadále sledovat závodníky pro případ, že by jeho zvolání neslyšeli a pokračovali v zápasu.

Je-li to nutné, pak před vyhlášením výsledku **má** rozhodčí v zápasišti vyzvat závodníky k úpravě závodního úboru.

Po vyhlášení výsledku zápasu rozhodčím v zápasišti oba závodníci ustoupí krok zpět na vyznačený modrý a bílý pruh, úklonem v postoji se navzájem pozdraví a opustí zápasovou plochu.

Při opouštění zápasové plochy **musí** být závodník řádně upraven a nesmí si sundávat žádnou část svého **judogi**.

Vyhlásí-li rozhodčí v zápasišti za vítěze omylem nesprávného závodníka, musí oba pomezní rozhodčí zajistit, aby rozhodčí v zápasišti napravil svůj omyl dříve, než opustí zápasišť. Komise rozhodčí může na případnou chybu tyto rozhodčí upozornit, kteří dále jednají v souladu s pravidlem o „rozhodnutí většiny“.

Všechna konání a rozhodnutí učiněná rozhodčím v zápasišti a pomezními rozhodčími v souladu s pravidlem „rozhodnutí většiny“ jsou konečná a neodvolatelná.

Rozhodčí zvolá **sore-made** a ukončí zápas:

- a) Dosáhne-li jeden ze závodníků **ippon** nebo **waza-ari awasete-ippon** (viz Články 20, 21).
- b) V případě **kiken-gachi** (viz Článek 28).
- c) V případě **hansoku-make** (viz Článek 27).
- d) Nemůže-li jeden ze závodníků pokračovat v zápase z důvodu zranění (viz Článek 29).
- e) Uplyne-li stanovený čas zápasu. Rozhodčí ohodnotí zápas následujícím způsobem:
 - 1) Docílí-li jeden závodník ocenění **ippon** nebo jemu rovnocenné ocenění, je vyhlášen vítězem.
 - 2) Nebylo-li dosaženo ocenění **ippon** nebo jemu rovnocenného ocenění, vítězem je vyhlášen závodník podle zásady, že jedno **waza-ari** převažuje jakýkoliv počet **yuko**.
 - 3) Pokud na registrační tabuli není vyznačeno žádné ocenění nebo ocenění v jednotlivých ukazatelích (**waza-ari**, **yuko**) jsou přesně stejná, závodník s menším počtem trestů **shido** vyhrává. V opačném případě o vítězi rozhodne zápas „Golden Score“ (zlaté skóre).

Komentář [KT17]: „má“ neznamená „musí“. Když to ovšem neudělá, zůstane závodník neupravený a dostane se do rozporu s dále následujícím druhým odstavcem. Doporučil bych změnit formulaci na jednoduché „rozhodčí v zápasišti vyzve“

Komentář [KT18]: tady už je „musí“ – viz předchozí komentář

Dodatek ČSJu

Procedura při hantei – pouze s kategorií mláďat a žáků

Při hantei se musí rozhodčí v zápasisti poradit s rozhodčími u CARE systému v souladu s pravidlem o „rozhodnutí většiny“. Následně vyhlásí vítěze tak, že provede krok vpřed a paží ukáže na vítěze.

Kritéria pro hantei

Správné rozhodnutí musí odpovídat následujícím kritériím:

Kinzsa

Komentář [KT19]: viz http://www.czechjudo.org/lexikon-juda-nazvoslovi-juda_„kinza“

Tachi-waza - hod s výsledkem menším než **yuko**, například dopad na přední část těla, koleno nebo obě kolena, ruce a koleno.

Newaza - vyhlášení osaekomi po dobu 1 až 9 sekund, **kansetsu-waza** nebo **shime-waza** s těsným únikem **ukeho**.

Vítězí ten, kdo má více **kinzsa**.

Komentář [KT20]: viz http://www.czechjudo.org/lexikon-juda-nazvoslovi-juda_„kinza“

Útoky

Tachi-waza - útoky se značným vychýlením **ukeho**, který téměř padá dolů.

Ne-waza - čistá příprava k **osaekomi**, **kansetsu-waza** nebo **shime-waza**, výsledkem pokusu je například čisté technické přetočení.

Vítězí ten, kdo má více útoků.

Komentář [KT21]: viz http://www.czechjudo.org/lexikon-juda-nazvoslovi-juda_„ne-waza“

Kladná aktivita

Tachi-waza - skutečné útoky bez přímého vychýlení **ukeho**.

Ne-waza - účinné vážné pokusy o technické přetočení atd., ale ve skutečnosti neúspěšné.

Vítězí ten, kdo má více kladných útoků.

Komentář [KT22]: viz http://www.czechjudo.org/lexikon-juda-nazvoslovi-juda_„ne-waza“

Kladné judo

Tachi-waza - je aktivní při nástupech, dobrá **kumi-kata**, dobré držení těla (postoj) a dobrý styl.

Newaza - je aktivní, provádí útočný boj bez přestávek a čekání na zvolání rozhodčího mate.

Vítězí ten, kdo má více kladného ocenění.

Zápas „Golden Score“

Uplyne-li stanovený čas zápasu způsobem popsaným v odstavci e)-3 tohoto článku, pak rozhodčí v zápasisti vyhlásí **sore-made** a dočasně ukončí zápas. Závodníci se vrátí do

Komentář [KT23]: zachovat formátování odrážek v předchozím textu

svých pozic **pří** zahájení zápasu.

Pro zápas „Golden Score“ není stanoven časový limit a je na ukazatelích ponecháno hodnocení z předchozí části zápasu.

Rozhodčí v zápasišti znovu zahájí zápas zvoláním **hajime**. Mezi původním zápasem a zápasem „Golden Score“ nesmí být žádná přestávka pro odpočinek.

První ohodnocení získané jedním ze závodníků v době zápasu „Golden Score“ rozhodne zápas. Zápas končí okamžitě po získání jakéhokoliv ohodnocení jedním ze závodníků (vítěz), anebo udělením trestu shido (poražený) a rozhodčí vyhlásí **sore-made**.

První závodník ohodnocený **shido** prohrává, respektive technické hodnocení vyhrává.

V případě zápasu „Golden Score“, kdy jeden závodník dosáhl držení a bylo vyhlášeno **osaekomi**, ponechá rozhodčí v zápasišti možnost držet v plném rozsahu 20 sekund a dosáhnout ohodnocení **ippon**, nebylo-li vyhlášeno **toketa** nebo **mate**, případně nebylo-li dosaženo okamžitého výsledku pomocí technik **shime-waza** nebo **kansetsu-waza**. V tomto případě vítěz získává skutečný počet dosažených bodů.

Je-li v průběhu zápasu „Golden Score“ udělen přímý trest **hansoku-make**, pak to pro trestaného závodníka znamená stejné důsledky jako v případě standardního zápasu.

V případě, že se rozhodčí rozhodne trestat jednoho ze závodníků, je nutné se nejprve poradit s oběma postranními rozhodčími v souladu s pravidlem o „rozhodnutí většiny“.

Specifické případy „Golden score“:

- 1) Pokud by své právo na zápas „Golden Score“ uplatnil pouze jeden závodník, zatímco druhý jej odmítá, vyhlásí se vítězem závodník žádající zápas oceněním **kiken-gachi**.
- 2) V případě, že oba závodníci dosáhli ohodnocení **ippon** současně **v průběhu základní doby zápasu**, pak o vítězi rozhoduje zápas „Golden Score“. **V případě** dosažení současného hodnocení **ippon** v průběhu „Golden score“ rozhodčí vyhlásí **mate** a nechá zápas dále pokračovat, aniž by bral v potaz tyto akce.
- 3) V případě, že jsou oba závodníci současně potrestáni postupným trestem **hansoku-make** (výsledek vícenásobného trestu **shido**), pak o vítězi rozhoduje zápas „Golden Score“.
- 4) V případě, že jsou oba závodníci současně potrestáni přímým trestem **hansoku-make**, pak jsou oba závodníci ze soutěže diskvalifikováni.

CARE system

Naformátováno: Čeština

CARE systém spadá pod přímou kompetenci komise rozhodčích a nikdo nesmí narušovat nebo nárokovat jeho chod mimo zde specifikovaná pravidla. V případě zde neuvedených situací narušovat rozhodnutí provedené komisí rozhodčí v tomto ohledu.

Stanovené situace využití:

Pravidla judo

- a. Člen komise rozhodčí zakročí, zastaví zápas a poradí se s rozhodčími v situacích specifikovaných níže.
- b. Člen komise rozhodčích může vyjádřit souhlasné stanovisko s rozhodčími, aniž by bylo nutné zápas přerušit. Učiní tak po zhlédnutí přímé akce následované záznamem na CARE systému.

Opakované zhlédnutí na CARE systému je bezpodmínečné v případech následujících situací:

- a. Jakékoliv rozhodnutí ovlivňující výsledek zápasu během stanovené doby zápasu jakožto i „Golden score“.
- b. Komplexní techniky kontra technik, kdy je nutné správně určit závodníka kontrolující závěr této akce, což má vliv na výsledek zápasu.

Zhlédnutí záznamu na CARE systému a následná diskuze definovaná v tomto článku závisí na uvážení člena komise rozhodčích dohlížejícího na chod dané **tatami**. Není možné jakékoliv neoprávněné využití, jakožto i nárokování využití CARE systému kýmkoliv mimo komisi rozhodčích.

Naformátováno: Čeština

Článek 20 – Ippon

Rozhodčí v zápasišti vyhlásí **ippon**, je-li názoru, že provedená akce odpovídá následujícím kritériím:

- a) Hodí-li závodník soupeře značnou silou a rychlostí na větší část jeho zad, aniž by nad ním ztratil kontrolu. **V případě rolovaného dopadu** bez přímého dopadu na větší část zad není možné vyhlásit **ippon**.

Dopadne-li házený závodník záměrně do "mostu" (hlava a jedno nebo obě chodidla v kontaktu s **tatami**), ohodnotí rozhodčí v zápasišti tuto akci jako **ippon** nebo jiným odpovídajícím ohodnocením i přesto, že takto házený závodník zabránil naplnění všech kritérií pro takové ohodnocení. Důvodem je odradit závodníky tyto obranné akce používat.

Obdobně pokus o most (ohnutí těla vzad) bude hodnocen stejně jako „most“.

- b) Udrží-li závodník soupeře v **osaekomi-waza** po dobu 20 sekund od okamžiku vyhlášení **osaekomi**, aniž by se soupeři podařilo uniknout.
- c) Vzdá-li se závodník tak, že zaklepe dvakrát nebo vícekrát rukou či nohou, případně zvolá **maita** (vzdávám se) v důsledku účinně nasazené techniky **osaekomi-waza**, **shime-waza** nebo **kansetsu-waza**.
- d) Když je závodník účinkem technik **shime-waza** nebo **kansetsu-waza** neschopen pokračovat v zápase.

Komentář [KT24]: co to znamená? Škrčení – usnul, OK, tomu rozumím. Ale co to znamená u páky? Má utrženou ruku? To bych musel zavolat doktora, aby závodníka vyšetřil. Ruka ho jenom kurevsky bolí? tak ať se vzdá "maita" ...

Rovnocennost:

Je-li závodník potrestán **hansoku-make**, je jeho soupeř okamžitě vyhlášen vítězem.

Dodatek k článku 20 – Ippon

Současné provedené techniky

Když oba závodníci po zdánlivě současných útocích padají na zápasíště a rozhodčí v zápasišti společně s pomezními rozhodčími nemohou posoudit, který chvat převládal, nemůže být vyhlášeno žádné bodové ohodnocení.

Pokud oba závodníci dosáhnou současně hodnocení **ippon** postupuje se dle Článku 19.

Zvolá-li rozhodčí v zápasišti v průběhu **ne-waza** omylem **ippon** a závodníci změň z tohoto důvodu vzájemnou polohu, může rozhodčí v zápasišti společně s pomezními rozhodčími souladu s pravidlem o „rozhodnutí většiny“ vrátit závodníky co nejpřesněji do původní polohy a nechat je pokračovat v zápasu, napraví-li se tím rozhodnutí poškozující některého ze závodníků. Toto pravidlo nelze použít při **shime-waza** nebo **kansetsu-waza**.

Použití **kansetsu-waza** za účelem **porazu** soupeře se nehodnotí.

Komentář [KT25]: Podle mě se HODNOTÍ !!! Jedná se o poraz v páce a za to je HANSOKU-MAKE !!!

Dodatek ČSJu

S platností od 1. 1. 2014 se soutěže mládežnických kategorií v rámci ČSJu řídí úpravou pravidel pro mládežnické kategorie – samostatný materiál

Článek 21 – Waza-ari-awasete-ippón

Pokud závodník docílí v jednom zápase druhé **waza-ari** (viz článek č. 23), vyhlásí rozhodčí v zápasišti **waza-ari-awasete-ippón**.

Článek 22 – Bez obsazení

Článek 23 – Waza-ari

Rozhodčí v zápasišti vyhlásí **waza-ari**, je-li názoru, že provedená akce odpovídá následujícím kritériím:

- a) Hodí-li závodník soupeře bez ztráty kontroly nad ním, ale provedenému porazu chybí částečně jeden ze tří nutných požadavků pro ohodnocení **ippón**, viz článek č.20, odst. a) a dodatek
- b) Udrží-li závodník soupeře v **osaekomi-waza** po dobu kratší než 20 sekund, nejméně však po dobu 15 sekund od okamžiku vyhlášení **osaekomi**, aniž by se soupeři podařilo uniknout.

Článek 24 – Yuko

Rozhodčí v zápasišti vyhlásí **yuko**, je-li názoru, že provedená akce odpovídá následujícím kritériím:

- a) Hodí-li závodník soupeře bez ztráty kontroly nad ním, ale provedenému porazu chybí částečně dva ze tří nutných požadavků pro ippón.

Hod bez ztráty kontroly na bok vrchní části těla by měl být hodnocený yuko.

Příklady

- 1) Chybí požadavek dopadu na „větší část zad“ a také částečně chyběla „rychlost“ nebo „síla“.

- 2) Dopad soupeře byl na větší část zad, ale částečně chyběla „rychlost“ a současně „síla“.
- b) Udrží-li závodník soupeře v **osaekomi-waza** po dobu kratší než 15 sekund, nejméně však po dobu 10 sekund od okamžiku vyhlášení **osaekomi**, aniž by se soupeři podařilo uniknout.

Dodatek k článku 24 – Yuko

Jakýkoliv počet vyhlášených **yuko** není rovnocenný jednomu ocenění **waza-ari**. Na registrační tabuli se vyznačuje celkový počet ohodnocení **yuko**.

Článek 25 – Bez obsazení

Článek 26 – Osaekomi-Waza

Rozhodčí v zápasišti vyhlásí **osaekomi**, je-li názoru, že použitá technika odpovídá následujícím zásadám:

- a) Držený závodník musí být svým soupeřem dostatečně kontrolován a jeho záda, obě nebo jedno rameno se musí dotýkat **tatami**.
- b) Kontrola může být provedena ze strany, zezadu nebo shora.
- c) Noha (nohy) nebo tělo držícího závodníka nesmí být kontrolovány nohama soupeře.
- d) Alespoň jeden závodník se musí dotýkat zápasové plochy libovolnou částí svého těla.
- e) Závodník provádějící držení se musí nacházet v pozici **kesa, shiho** nebo **ura**. Jedná se o techniky podobné **kesa-gatame, kami-shiho-gatame** nebo **ura-gatame**.

Dodatek k článku 26 – Osaekomi-Waza

Pokud závodník v průběhu **osaekomi** přejde z jedné techniky držení do jiné bez ztráty kontroly nad soupeřem, běží čas **osaekomi** dále až do vyhlášení **ippon** (nebo rovnocenného ohodnocení), **toketa** nebo **mate**.

Je-li vyhlášeno **osaekomi** a dopustí-li se závodník, který je ve výhodném postavení, zakázaného jednání, zvolá rozhodčí v zápasišti **mate**, vrátí závodníky do výchozího postavení, vysloví trest (a případné ocenění za **osaekomi**) a nechá pokračovat zápas zvoláním **hajime**.

Jestliže se v **osaekomi** dopustil zakázaného jednání závodník, který je v nevýhodném postavení, a zasluhuje trest, zvolá rozhodčí v zápasišti **sono-mama**, udělí trest a dotykem obou závodníků a vyhlášením **yoshi** nechá závodníky pokračovat v zápase.

Má-li však být vysloven trest **hansoku-make**, pak se rozhodčí v zápasišti po zvolání **sono- mama** poradí s pomezními rozhodčími, vyhlásí **mate** a vrátí závodníky do jejich

Komentář [KT26]: znamená to, že při trestání ukeho musím vždy dát sono-mama? Do teď jsem to nemusel!!! Doporučuji upřesnit v Dodatku k článku

výchozích pozic. Poté vyhlásí **hansoku-make** a ukončí zápas zvoláním **sore-made**.

Jsou-li oba pomezní rozhodčí názoru, že je **osaekomi** platné, ale rozhodčí v zápasišti je nevyhlásil, pak oba gestikulují **osaekomi** a rozhodčí v zápasišti podle pravidla „rozhodnutí většiny“ musí **osaekomi** ihned vyhlásit.

Rozhodčí v zápasišti zvolá **toketa**, jestliže se drženému závodníkovi v průběhu **osaekomi** podaří vlastníma nohama sevřít nohu soupeře do „núžek“. **Toto sevření může být provedeno shora nebo pod nohou.**

Komentář [KT27]: tak této větě fakt vůbec nerozumím

V případě, kdy se v průběhu **osaekomi** záda drženého závodníka již nedotýkají **tatami** (např. při „mostu“), ale držící závodník nad soupeřem nadále udržuje kontrolu, **osaekomi** pokračuje.

Článek 27 – Zakázaná jednání a tresty

Zakázaná jednání se dělí na lehká provinění **shido** a velmi vážná provinění **hansoku-make**. Za lehké provinění se uděluje trest **shido** a za velmi vážné provinění se uděluje trest **hansoku-make**.

Rozhodčí v zápasišti udělí trest **shido** nebo **hansoku-make** na základě závažnosti provinění.

Během zápasu je možné uložit závodníkovi tři tresty **shido**, čtvrté **shido** odpovídá **hansoku-make** (tři varování a následně diskvalifikace). **Shido** neuděluje bodové rovnostní hodnocení druhému závodníkovi, tak mohou činit pouze technické akce.

Pokud je na konci zápasu bodové hodnocení závodníků shodné, závodník s menším počtem trestů **shido** vyhrává. V případě „Golden score“ první závodník ohodnocený **shido** prohrává, respektive první technické hodnocení vyhrává.

Udělení **přímého trestu hansoku-make** má za následek **diskvalifikaci** závodníka a jeho vyloučení ze soutěže. Takový zápas končí v souladu s článkem 19 odst. d.

Komentář [KT28]: doporučuji upřesnit v Dodatku, které NEVEDOU k diskvalifikaci, tj. např. 34-diving a 37-pod páskem

Udělí-li rozhodčí v zápasišti trest, má jednoduchým gestem naznačit důvod jeho udělení.

Po zvolání **sore-made** lze udělit trest za každé zakázané jednání, kterého se závodník dopustil v průběhu stanovené zápasové doby. V některých výjimečných situacích lze udělit trest za závažné provinění, které se stalo i po znamení ukončující zápas a to až do okamžiku přijetí konečného rozhodnutí.

SHIDO (Skupina lehkých provinění)

a) **Shido** se uděluje závodníkovi, který se dopustil lehkého provinění:

- 1) Úmyslně znemožňovat úchop (**kumikata**) ve snaze zabránit akci v průběhu zápasu.

Pravidla judo

- 2) Po získání úchopu zaujmout příliš defenzivní postoj (obvykle déle než 5 sekund).
- 3) Provádět akci za účelem vzbuzení dojmu, že se jedná o útok, ale přitom je zřejmé, že závodník nemá v úmyslu svého soupeře házet (předstíraný útok, tzv. „false attack“).
Jmenovitě jde o případy:
 - tori** nemá úmysl skutečně hodit
 - tori** útočí bez úchopu, případně jej okamžitě uvolňuje
 - tori** provede jeden anebo několik útoků bez narušení rovnováhy **ukeho**
 - tori** vkládá nohu mezi nohy **ukeho** a brání tak možnosti útoku
- 4) V postoji neustále držet konec soupeřova rukávu (rukávů) za účelem defenzivy (obvykle déle než 5 sekund) nebo držet konec soupeřova rukávu (rukávů) zkroucený jako při ždímání.
- 5) V postoji neustále proplétat prsty jedné nebo obou rukou mezi prsty soupeře ve snaze zabránit jeho akci (obvykle déle než 5 sekund). Obdobně držet zápěstí anebo ruce soupeře pouze za účelem vyhnout se úchopu anebo útoku.
- 6) Úmyslně si rozhalovat své **judogi** nebo uvolňovat si či znovu zavazovat pás nebo tkanici kalhot bez svolení rozhodčího.
- 7) Stahovat soupeře dolů se záměrem zápasit v **ne-waza** v rozporu s článkem č. 16.
- 8) Strkat prst nebo prsty do soupeřova rukávu nebo nohavice.
- 9) Držet v postoji bez útoku jakýkoliv jiný než „standardní“ úchop (obvykle déle než 5 sekund).
- 10) V postoji před nebo po dosažení úchopu neprovádět žádné útočné pohyby (viz dodatek - neaktivita).
- 11) Držet konec soupeřova rukávu (rukávů) mezi palcem a ostatními prsty (tzv. „pistolový úchop“).
- 12) Držet konec soupeřova rukávu (rukávů) takovým způsobem, kdy je rukáv překládán do záhybu (tzv. „kapsový úchop“). „Pistolový“ a „kapsový“ úchop na spodní části rukávu bez okamžitého útoku jsou trestány shido
- 13) Obejmout soupeře za účelem hodů (Bear hug). Pokud tori nebo uke má úchop alespoň jednou rukou, mají oba možnost obejmout soupeře (Bear hug) za účelem hodů – bez penalizace.
- 14) Obtáčet koncem pásu nebo cípem kabátce jakoukoliv část soupeřova těla.
- 15) Zachytávat vlastní nebo soupeřovo **judogi** ústy.
- 16) Pokládat ruku, paži, chodidlo či nohu přímo na obličej soupeře.

Pravidla judo

- 17) Vkládat chodidlo nebo nohu za soupeřův pás, límec nebo okraj kabátce.
- 18) Používat techniku **shime-waza** za pomoci spodku kabátce, pásu nebo samotných prstů.
- 19) Úmyslně opouštět v postoji nebo v **ne-waza** zápasovou plochu nebo úmyslně přinutit soupeře k opuštění zápasové plochy (viz článek č.9 - výjimky).

Vyšlápnutí mimo zápasovou plochu jednou nohou bez okamžitého útoku anebo návratu je trestáno **shido**. Vyšlápnutí oběma nohama se trestá **shido**. V případě vytlačení závodníka soupeřem je soupeř trestán **shido**.

(pokud závodníci opustí zápasovou plochu v průběhu akce a útok byl zahájen uvnitř zápasové plochy, nejsou trestáni **shido**)
- 20) Použit **dojime** (nůžky) na soupeřův trup, krk nebo hlavu (sevření soupeřova těla pomocí zkřížených nohou s následným propnutím).
- 21) Kopnout kolenem nebo chodidlem do soupeřovy ruky nebo paže ve snaze donutit soupeře uvolnit úchop nebo kopnout do soupeřovy nohy nebo kotníku, aniž by byla použita nějaká technika.
- 22) Ohýbat soupeřův prst nebo prsty ve snaze uvolnit jeho úchop.
- 23) **Uvolňovat** úchop soupeře dvěma rukama.
- 24) **Zakrývat** okraj kabátce ve snaze zabránit úchopu.
- 25) **Jednou** anebo oběma rukama ohýbat soupeře do předkloněné polohy bez okamžitého útoku.

HANSOKU-MAKE (Skupina velmi vážných provinění)

- b) **Hansoku-make** se uděluje závodníkovi, který se dopustil velmi vážného provinění nebo již obdržel tři tresty **shido** a dopustil se dalšího lehkého provinění.
 - 26) Použití techniky **kawazu-gake**, tj. nohou obtáčet soupeřovu nohu, dívat se víceméně stejným směrem jako soupeř a padat na něj zády.
 - 27) Použití techniky **kansetsu-waza** na jiný kloub než na kloub loketní.
 - 28) Zvednout ležícího soupeře z **tatami** a hodit ho zpět na zápasíště.
 - 29) Podmetat stojnou nohu soupeře ze zadu zevnitř v okamžiku, kdy soupeř provádí chvat jako například **harai-goshi** apod.
 - 30) Nedbat příkazu rozhodčího.

Pravidla judo

- 31) Během zápasu bezdůvodně křičet, dělat poznámky nebo gesta zesměšňující soupeře nebo rozhodčího.
- 32) Používat jakékoliv techniky, které by mohly vést k ohrožení nebo ke zranění soupeře, zvláště soupeřova krku nebo páteře, případně odporují zásadám judo.
- 33) Padat při chvatu nebo při pokusu o chvat jako **ude-hishigi-waki-gatame** přímo na zápasíště.
- 34) Při provádění techniky či pokusu o poraz jako je například **uchi-mata**, **harai-goshi** atd. se nejdříve opírat v předklonu hlavou o zápasíště nebo při provádění techniky, či pokusu o poraz jako je **kata-guruma** z postoje nebo pokleku padat přímo vzad, tzv. „Diving“.
- 35) Úmyslně padat vzad, je-li soupeř přitisknut na závodníkových zádech, bez ohledu na možnost kontrolovat soupeřovy pohyby.
- 36) Nosit tvrdé nebo kovové předměty (zakryté i nezakryté).
- 37) **Všechny** útoky a blokace pod soupeřův pás jednou nebo oběma rukama případně pažemi provedené v **tachi-waza** (postoj) jsou trestané **hansoku-make**. Uchop pod pasem je možný pouze v jasné pozici **ne-waza**, kdy již není možné pokračovat v **tachi-waza**.
- 38) **Jakékoli** akce odporující duchu Judo mohou být potrestány přímým **hansoku-make** v jakékoliv fázi soutěže.

Dodatek k článku 27 – Zakázaná jednání a tresty

Rozhodčí jsou oprávněni udělit tresty podle úmyslu nebo situace a v co nejlepším zájmu sportu.

Rozhodne-li se rozhodčí v zápasíšti potrestat jednoho nebo oba závodníky (s výjimkou případu **sono-mama** v **ne-waza**), přeruší zápas, vrátí závodníky na jejich výchozí místa pro zahájení zápasu, vyhlásí trest a ukáže na závodníka (závodníky), který se zakázaného jednání dopustil.

Před udělením trestu **hansoku-make** se rozhodčí v zápasíšti musí poradit s pomezními rozhodčími a rozhodnout v souladu s pravidlem „rozhodnutí většiny“. (V případě, že všichni tři rozhodčí nejsou stejného názoru na udělení uvedeného trestu, doporučuje se toto prokonzultovat s instruktorem soutěže.)

Pokud se oba závodníci současně dopustí přestupku proti pravidlům, pak bude každému z nich udělen trest podle závažnosti provinění.

Pokud oba závodníci již obdrželi tři tresty **shido** a následně jim má být udělen další trest, pak je oběma závodníkům vyhlášeno **hansoku-make**.

Udělení trestů v **ne-waza** se provádí stejným způsobem jako v případě **osaekomi** (dodatek článku č. 26, odst. 2 a 3).

Komentář [KT29]: uvést odkaz na výjimku viz čl.17
"Výjimku tvoří případ udělení **shido** bez nutnosti navrácení závodníků do jejich úvodních pozic. Rozhodčí takto může učinit v případech, kdy se nejedná o trest za opuštění zápasíště."
"

Pravidla judo

Rozhodne-li se rozhodčí v průběhu utkání „golden score“ potrestat závodníka trestem **shido**, musí se před udělením trestu poradit s pomezními rozhodčími a rozhodnout v souladu s pravidlem „rozhodnutí většiny“. (V případě, že všichni tři rozhodčí nejsou stejného názoru na udělení uvedeného trestu, doporučuje se toto prokonzultovat s instruktorem soutěže.)

K bodu 8)

Stáhne-li závodník soupeře do **ne-waza** v rozporu s čl.16 a soupeř této akce nevyužije k pokračování v **ne-waza**, zvolá rozhodčí v zápasišti **mate**, přeruší dočasně zápas a udělí závodníkovi, který porušil čl.16, trest **shido**. (bez nutnosti vracet závodníky na jejich pozice za začátku zápasu)

K bodu 10)

Úchop je považován za „standardní“, drží-li levá ruka pravou stranu soupeřova **judogi** za rukáv, límec, oblast hrudníku, horní část ramen nebo záda a pravá ruka levou stranu soupeřova **judogi** za rukáv, límec, oblast hrudníku, horní část ramen nebo záda. Obě ruce však drží vždy nad pásem soupeře.

Závodník by neměl být trestán za „nestandardní“ úchop, jestliže tato situace byla způsobena podvléknutím hlavy soupeře pod rukou držícího. Jestliže však závodník takto hlavu podvléká neustále, měl by rozhodčí v zápasišti zvážit, **zda-li se nejedná o příliš defenzivní chování dle odst. 2).**

Pokud závodník neustále pokračuje ve snaze držet „nestandardní“ úchop, může být čas poskytnutý před udělením trestu výrazně zkrácen, může dojít i k udělení tzv. „přímého **shido**“.

Zaháknutí jedné nohy mezi nohy soupeře bez současného pokusu o poraz není považováno za „standardní“ úchop a závodník musí zaútočit v rozmezí 5 sekund, v opačném případě bude potrestán **shido**.

Křížový úchop by měl následovat okamžitý útok. Stejně tak platí pro držení pásku a jednostranný úchop.

K bodu 11)

Za neaktivitu se považuje situace, kdy po přibližně 25 sekundách nedošlo k útočné akci ze strany jednoho nebo obou závodníků. Neaktivita se netrestá v případě, nedochází-li sice k útočné akci, ale rozhodčí je názoru, že závodník skutečně hledá příležitost k útoku.

Rozhodčí by měl **přísně** trestat závodníka, který nemá zájem o souboj o úchop, případně se úchopu vyhýbá.

Komentář [KT30]: <http://pravopisne.cz/2013/04/zdali-%C3%97-zda-li/>: **Zdali** je normální slovo, stejně jako jeho synonyma *zda*, *pokud* nebo *jestli*. Napsat proto *zda-li* s pomlčkou je hrubá chyba.

Komentář [KT31]: doporučil bych jiné slovo, např. „důsledně“, rozhodčí má být spíš „důsledný“ než „přísný“

K bodu 14)

Pojem "obtáčení" znamená, že pás nebo judogi je obtáčeno po celém obvodu. Použití pásu nebo **judogi** pro zablokování úchopu (bez obtočení), například při uvěznění soupeřovy paže, se netrestá.

K bodu 16)

Obličejem se myslí oblast mezi čarou tvořenou čelem, oblastí uší a bradou.

K bodu 18)

V případě užití **shime-waza** specifikované v bodu 18 není možné použít vlastní ani soupeřův pás, spodní část kimona nebo prsty.

K bodu 24)

Za **kawazu-gake** se považuje i situace, kdy házející závodník se po dobu takto prováděné techniky otáčí, tedy musí být tato technika trestána.

Techniky jako **o-soto-gari**, **o-uchi-gari** a **uchi-mata**, kde noha obtáčí soupeřovu nohu, jsou povolené a musí být ohodnoceny.

K bodu 31)

Pokusit se o hod technikou jako **harai-goshi**, **uchi-mata** apod. s úchopem límce soupeřova kabátce jen jednou rukou v pozici podobající se **ude-hishigi-waki-gatame** (přičemž zápěstí soupeře je sevřené v podpaždí házejícího) a záměrně padat na **tatami** obličejem dolů a tím může být způsobeno zranění, má být trestáno. Takové akce, kdy není úmyslem hodit soupeře čistě na záda, jsou nebezpečné a řeší se stejným způsobem jako **ude-hishigi-waki-gatame**.

Článek 28 – Nenastoupení soupeře a vzdání zápasu

Rozhodnutí **fusen-gachi** (vítězství nenastoupením soupeře) se uděluje závodníkovi, jehož soupeř nenastoupil k zápasu. Závodník, který po třech vyvoláních v jednodominutových intervalech nezaujme své výchozí místo, prohrává zápas.

Pravidlo dochvilnosti („pravidlo 30 sekund“). V případě že je jeden závodník včas připraven a rozhodčí vidí, že jeho oponent není přítomen, může požádat hlasatele soutěže o poslední vyvolání chybějícího závodníka (již bez tří vyvolání po minutových intervalech).

Rozhodčí následně vyzve připraveného závodníka k okraji zápasové plochy. Na registrační tabuli se spustí odpočet třiceti sekund. Pokud se během těchto 30 sekund oponent nedostaví, vyzve rozhodčí závodníka dovnitř zápasové plochy a vyhlásí ho vítězem **fusen-gachi**.

Rozhodčí v zápasišti si musí být před vyhlášením **fusen-gachi** jist, že je k tomu rozhodnutí oprávněn komisí rozhodčích (příp. vedením soutěže).

Závodník, který se nedostavil k zápasu, smí nastoupit do oprav soutěže, pokud jsou naplněna zbývající kritéria.

Rozhodnutí **kiken-gachi** (vítězství vzdáním soupeře) se uděluje závodníkovi, jehož soupeř se z jakéhokoliv důvodu vzdá v průběhu zápasu.

Dodatek k článku 28 – Nenastoupení soupeře a vzdání zápasu

Měkké kontaktní čochky

Ztratí-li závodník během zápasu kontaktní čochku, nemůže ji okamžitě najít a uvědomí rozhodčího v zápasišti, že bez kontaktní čochky nemůže v zápase dál pokračovat, pak rozhodčí v zápasišti po poradě s pomezními rozhodčími udělí soupeři vítězství **kiken-gachi**.

Článek 29 – Zranění, nemoc nebo nehoda

Není-li během zápasu jeden ze závodníků z důvodu zranění, nemoci nebo nehody schopen pokračovat, rozhodčí v zápasišti po poradě s pomezními rozhodčími vyhlásí výsledek zápasu podle následujících ustanovení:

a) Zranění

- 1) Zavíní-li si závodník zranění sám, prohrává zápas.
- 2) Zavíní-li zranění soupeř zraněného, prohrává nezraněný závodník.
- 3) Není-li možno určit, který ze závodníků zranění zavinil, prohrává zápas závodník, který není schopen pokračovat v zápase.

b) Nemoc

Onemocní-li závodník v průběhu zápasu tak, že v něm není schopen pokračovat, prohrává zápas.

c) Nehoda

Zavíní-li nehodu vnější okolnosti (zásah z vyšší moci), pak může být zápas po konzultaci s komisí rozhodčích ukončen nebo odložen. V těchto případech je přijetí konečného

rozhodnutí v kompetenci sportovního ředitele, sportovně technická komise nebo komise IJF.

Lékařská vyšetření

- a) Rozhodčí v zápasu musí zavolat lékaře k vyšetření závodníka, který obdržel silný úder do hlavy nebo zad (páteře) nebo má-li rozhodčí v zápasu kdykoliv podezření na možnost velmi vážného zranění. V těchto případech lékař vyšetří závodníka v nejkratší možné době a oznámí rozhodčímu v zápasu, zda-li je závodník schopen pokračovat v zápase.

Komentář [KT32]: <http://pravopisne.cz/2013/04/zdali-%C3%97-zda-li/>: **Zdali** je normální slovo, stejně jako jeho synonyma *zda*, *pokud* nebo *jestli*. Napsat proto *zda-li* s pomlčkou je hrubá chyba.

Jestliže lékař po vyšetření zraněného závodníka doporučí rozhodčímu v zápasu, aby zraněný závodník již v zápase nepokračoval, pak rozhodčí v zápasu po konzultaci s pomezními rozhodčími ukončí zápas a vyhlásí soupeře vítězem **kiken-gachi**.

- b) Závodník může požádat rozhodčího v zápasu, aby přivolal lékaře. V tomto případě je však zápas ukončen **kiken-gachi** a vítězem se stává soupeř.
- c) Lékař může rovněž požádat o vyšetření závodníka, ale v tomto případě je zápas ukončen **kiken-gachi** a vítězem se stává soupeř.

Je-li rozhodčí v zápasu společně s pomezními rozhodčími názoru, že by zápas neměl z jakéhokoliv důvodu dále pokračovat, ukončí rozhodčí v zápasu zápas a vyhlásí výsledek v souladu s pravidly.

Krvácení

Objeví-li se krvácení, pak rozhodčí v zápasu zavolá lékaře, aby pomohl závodníkovi krvácení zastavit a ošetřit.

V případě krvácení musí rozhodčí v zápasu ze zdravotních důvodů přivolat lékaře, protože s krvácejícím zraněním není povoleno zápasit.

Lékař může ošetřit stejné krvácející zranění pouze dvakrát. Jakmile se objeví stejné krvácející zranění potřetí, pak rozhodčí v zápasu po konzultaci s pomezními rozhodčími ukončí zápas v zájmu zdraví zraněného závodníka a vyhlásí soupeře vítězem **kiken-gachi**.

V případě, kdy není možné krvácení zastavit, stává se soupeř vítězem **kiken-gachi**.

Drobná zranění

Drobné zranění si závodník může ošetřit sám. Dojde-li například k vykloubení prstu, rozhodčí v zápasu přeruší zápas zvoláním **mate** nebo **sono-mama** a umožní závodníkovi vrátit vykloubený prst do původní polohy. Tato akce musí proběhnout okamžitě bez pomoci rozhodčího v zápasu nebo lékaře a závodník může pokračovat v zápase. Závodníkovi je umožněno ošetřit si tímto způsobem stejný vykloubený prst dvakrát. Objeví-li se stejné vykloubení potřetí, bude závodník považován za nezpůsobilého k pokračování v zápase a

rozhodčí v zápasu po konzultaci s pomezními rozhodčími ukončí zápas a vyhlásí soupeře vítězem **kiken-gachi**.

Dodatek k článku 29 – Zranění, nemoc nebo nehoda

Zraní-li se závodník v průběhu zápasu kvůli akci soupeře a nemůže již dále v zápasu pokračovat, pak rozhodčí musí tento případ posoudit a rozhodnout v souladu s pravidly. Každý případ se musí posoudit samostatně, viz odst. a) Zranění, body 1, 2 a 3.

Každého závodníka smí na zápasové ploše vyšetřovat pouze jeden lékař. Pokud lékař potřebuje asistenci, musí o tom nejdříve informovat rozhodčího v zápasu.

Trenér nemá na zápasu nikdy přístup.

Je-li přivolán lékař, pak pomezní rozhodčí zůstávají sedět na svých místech a sledují situaci. V blízkosti zraněného závodníka se nachází pouze rozhodčí v zápasu a dohlíží nad dodržováním pravidel při poskytnutí lékařské pomoci. Vyžaduje-li si to situace, může rozhodčí v zápasu přivolat pomezní rozhodčí a konzultovat s nimi své rozhodnutí.

Lékařská pomoc

a) Drobné zranění

V případě zlomeného nehtu může lékař při jeho stříhání asistovat.

Lékař může pomoci i v případě zranění šourku (varlete).

Komentář [KT33]: to mi ještě nikdo nevysvětlil, o jaké zranění by se jednalo a jak by mi lékař mohl pomoci ...

b) Krvácející zranění

Objeví-li se krvácení, pak musí být vždy ze zdravotních důvodů lékařem zastaveno a ošetřeno za pomoci náplasti, bandáže nebo nosního tampónu. Použití prostředků ke srážlivosti krve nebo hemostatických výrobků je povoleno.

Je-li lékař vyzván, aby závodníkovi pomohl, pak musí být taková asistence provedena v nejkratším možném čase.

Poznámka

Použije-li lékař s výjimkou výše uvedených situací jakéhokoliv léčebného postupu, pak se soupeř stává vítězem **kiken-gachi**.

Případy zvracení

Dojde-li ke zvracení, pak se soupeř stává vítězem zápasu **kiken-gachi**, viz odst. b) Nemoc.

Způsobí-li závodník pomocí záměrně provedené akce svému soupeři zranění, pak je potrestán

Pravidla judo

přímým trestem **hansoku-make**. Kromě toho s ním může být zahájeno disciplinární řízení ze strany sportovního ředitele, sportovně technické komise nebo komise IJF.

Pokud lékař zřetelně zpozoruje, že zdraví závodníka, za kterého je zodpovědný, je vážně ohroženo – zejména v případě techniky **shime-waza**, může přistoupit k okraji zápasové plochy a zavolat na rozhodčího v zápasišti, aby okamžitě přerušil zápas. Rozhodčí musí provést všechny nezbytné kroky, aby byl lékař napomocen. Taková intervence lékaře vede vždy k prohře svěřeného závodníka a z tohoto důvodu by měla být provedena jen v mimořádných případech.

Pokud dorostenec „usne“ následkem aplikace techniky **shime-waza**, není mu dovoleno v soutěži pokračovat.

Na soutěžích pořádaných IJF musí mít oficiální lékař řádné lékařské vzdělání a musí být před soutěží zaregistrován. Je jako jediný oprávněn sedět v zóně určené pro lékaře a musí být vybaven osobní identifikací, například nosit pásek s červeným křížem.

Po akreditaci lékaře přebírá zodpovědnost za jeho aktivity národní federace. Lékař musí znát výklad pravidel včetně všech platných dodatků.

Dodatek ČSJu

Naformátováno: Čeština

Na soutěžích bez mezinárodní účasti je povolen lékař zajištěný pořadatelem nebo lékař ze startujícího družstva. Za jeho činnost nese zodpovědnost vysílající složka. Hlavní rozhodčí poskytne odpovídající informace před zahájením soutěže.

Článek 30 – Situace neuvedené v těchto pravidlech

Nastane-li situace, která není uvedena v těchto pravidlech, řeší ji rozhodčí v zápasišti po konzultaci s vedením soutěže.

Pravidla judo

Dokument neprošel jazykovou kontrolou.

Obrazová příloha

Obrázek 3 - Zápasště

Pravidla judo

Obrázek 4 - Zápasová plocha

1er possibilité / 1st possibility

Promotion de la même marque/Same brand promotion(25x5cm)

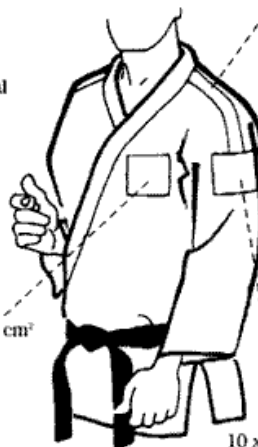
10 x 10 cm

Emblème national ou couleurs nationales
National emblem or national colours(max. 100 cm²)
Publicité / Advertising
(max. 10 x 10 cm)

max. 100 cm²

25 x 5 cm

10 x 10 cm

Marque du fabricant
Logo manufacturer (trade mark)
(20 cm²)

Note: Les fournisseurs officiels de la FFJ sont autorisés à placer le logo de la FFJ comme indiqué
The IJF Official suppliers are allowed to place the IJF logo as indicated

2e possibilité / 2nd possibility

10 x 10 cm

Marque du fabricant
Logo manufacturer (trade mark)
(20 cm²)

10 x 10 cm

10 x 10 cm
sur chaque
manche

Il est admis de placer le logo du fournisseur sur une des manches mais à l'intérieur de l'aire 25 x 5 cm au lieu du bas sur le devant de la veste.

It is admitted to place the logo manufacturer on one of the sleeves but inside the 25 x 5 cm area instead of at the bottom front of the jacket.

Obrázek 5 – Vyobrazení dovolených označení kabátce

Pravidla judo

Pozdrav při vstupu a odchodu z tatami

Postoj před zápasem

Výzva závodníků ke vstupu do tatami

Ippon

Waza-ari

Waza-ari-awasete-ippou

Yuko

Pravidla judo

Osaekomi

Toketa

Mate

Mate

Sono-mama / yoshi

Úprava judogi

Rušení gesta

Neplatné

Pravidla judo

Hajime / sore-made

Vyhlášení vítěze

Udělení trestu

Pasivita

Stahování

Přivolání lékaře

Trest za blokování

Trest za jednostranný úchop

Trest za bránění v kumikata / zakrývání judogi

Pravidla judo

Trest za opouštění zápasové plochy

Pokyn ke zvednutí

Trest za pistolový úchop

Trest za vkládání prstů dovnitř rukávu

Trest za chytání nohou

Udělení trestu

Trest za opouštění zápasové plochy

Pravidla judo

Pokyn ke zvednutí

Osaekomi

Toketa

Sonomama

Přivolání lékaře

Rušení gesta

False attack

Vyhlášení vítěze